

गोमंत भारती

कोंकणी, पुस्तक पयलें

(सुदारीत आवृत्ती)

२०१४

शिक्षण संचालनालय, पर्वरी.
गोंय सरकार

गोमंत भारती

कोंकणी, पुस्तक पयलें

(सुदारीत आवृत्ती)

२०१४

शिक्षण संचालनालय, पर्वरी.
गोंय सरकार

परीक्षण समिती

श्री. नागेश करमली

श्रीमती अश्विनी कामत

श्री. रवींद्र नमशीकार

वयर नांवां दिल्ल्या सगळ्या सभासदांचे आमी उपकारी आसात.

ह्या पुस्तकाचें अध्ययन-अध्यापन प्रभावी जावपाखातीर आमी शिक्षक मार्गदर्शिकाय तयार केल्या. ताका लागून प्राथमिक शिक्षणाचो दर्जो उंचेल्या पांवड्यार पावपाक मदत जातली अशी आमी आस्त बाळगितां.

पाठ्यपुस्तक निर्मिती आनी अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ, पुणे हांणी हें पुस्तक बेस बरें आनी आकर्शक रुपांत छापून तयार केलें हे खातीर तांकां मनापसून धन्यवाद.

पणजी

संवसार पाडवो,

शक्ती सिन्हा

शिक्षण संचालक

शिक्षण संचालनालय,

(गोंय सरकार)

© राज्य शिक्षणशास्त्र संस्था, आलत-पर्वरी, गोंय ४०३५२१.

मुद्रण : २००७

मुद्रण : २००८

पुनर्मुद्रण : २००९

पुनर्मुद्रण : २०१०

पुनर्मुद्रण : २०११

पुनर्मुद्रण : २०१२

पुनर्मुद्रण : २०१३

पुनर्मुद्रण : २०१४

उजवाडावपी : संचालक, शिक्षण संचालनालय, पर्वरी,
गोंय ४०३००९.

अक्षरजुळणी : गणेश प्रिंटर्स, कोल्हापूर.
१३४१, ई वॉर्ड, शाहुनगर, राजारामपुरी,
कोल्हापूर.-४१६ ००८.

छापपी : गणेश प्रिंटर्स, कोल्हापूर.
१३४१, ई वॉर्ड, शाहुनगर, राजारामपुरी,
कोल्हापूर.-४१६ ००८. फोन : ९८२२५५३३९४

परीक्षण समिती

श्री. नागेश करमली

श्रीमती अश्विनी कामत

श्री. रवींद्र नमशीकार

वयर नांवां दिल्ल्या सगळ्या सभासदांचे आमी उपकारी आसात.

ह्या पुस्तकाचें अध्ययन-अध्यापन प्रभावी जावपाखातीर आमी शिक्षक मार्गदर्शिकाय तयार केल्या. ताका लागून प्राथमिक शिक्षणाचो दर्जो उंचेल्या पांवड्यार पावपाक मदत जातली अशी आमी आस्त बाळगितां.

पाठ्यपुस्तक निर्मिती आनी अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ, पुणे हांणी हें पुस्तक बेस बरें आनी आकर्शक रुपांत छापून तयार केलें हे खातीर तांकां मनापसून धन्यवाद.

पणजी

संवसार पाडवो,

शक्ती सिन्हा

शिक्षण संचालक

शिक्षण संचालनालय,

(गोंय सरकार)

© राज्य शिक्षणशास्त्र संस्था, आलत-पर्वरी, गोंय ४०३५२१.

मुद्रण : २००७

मुद्रण : २००८

पुनर्मुद्रण : २००९

पुनर्मुद्रण : २०१०

पुनर्मुद्रण : २०११

पुनर्मुद्रण : २०१२

पुनर्मुद्रण : २०१३

पुनर्मुद्रण : २०१४

उजवाडावपी : संचालक, शिक्षण संचालनालय, पर्वरी,
गोंय ४०३००९.

अक्षरजुळणी : गणेश प्रिंटर्स, कोल्हापूर.
१३४१, ई वॉर्ड, शाहुनगर, राजारामपुरी,
कोल्हापूर.-४१६ ००८.

छापपी : गणेश प्रिंटर्स, कोल्हापूर.
१३४१, ई वॉर्ड, शाहुनगर, राजारामपुरी,
कोल्हापूर.-४१६ ००८. फोन : ९८२२५५३३९४

निवेदन

राष्ट्रीय शिक्षणिक संशोधन आनी प्रशिक्षण परिशद, नवी दिल्ली हांणी “प्राथमिक शिक्षणाच्या अभ्यासक्रमाचें नूतनीकरण” (प्राशिअनू) प्रकल्प २ ही कार्यावळ युनिसेफच्या पालवान राबयिल्ली. हे येवजणेचो एक भाग म्हूण ‘राज्य शिक्षणशास्त्र संस्था, आलत पर्वरी’ हांणी गोंयच्या प्राथमिक शिक्षणाखातीर एक नवो अभ्यासक्रम तयार केला. त्या अभ्यासक्रमाक धरून कोंकणी पयल्या पांवड्यावयली भाशा म्हूण ‘गोमंतभारती - पयलें पुस्तक’ तयार केलां. तें तुमच्या हातांत दितना आमकां विशेष खोस भोगता.

गोंयच्या पांच कोंकणी माध्यमाच्या शाळांतल्या शिक्षकांनी ह्या पुस्तकाचें अध्यापन केलां. तेभायर शिक्षण तज्ञांकडल्यानय ह्या पुस्तकाचें मोलमाप करून अभिप्राय घेतल्यात. शिकोवपी शिक्षकांच्यो सुचवण्यो आनी तज्ञांचो अभिप्राय हांचो विचार करून पुस्तकाची ही सुदारीत आवृत्ती तयार केल्या.

हें पुस्तक तयार करपाच्या वावरांत खूब जाणांनी वांटो घेतला. ते खातीर नेमिल्ले समितीचे सभासद फुडें दिल्लेप्रमाण आसात.

लेखक समिती

श्रीमती प्रिया फडके - प्रकल्प संघटक, राज्य शिक्षणशास्त्र संस्था, आलत-पर्वरी, गोंय.

श्री. सुरेश बोरकार

श्री. कमलाकर म्हाळशी

श्री. अनिल पै

श्री. कुर्सिन पिन्डु

श्रीमती मंगला कंटक

श्रीमती काशी मयेंकार

निवेदन

राष्ट्रीय शिक्षणिक संशोधन आनी प्रशिक्षण परिशद, नवी दिल्ली हांणी “प्राथमिक शिक्षणाच्या अभ्यासक्रमाचें नूतनीकरण” (प्राशिअनू) प्रकल्प २ ही कार्यावळ युनिसेफच्या पालवान राबयिल्ली. हे येवजणेचो एक भाग म्हूण ‘राज्य शिक्षणशास्त्र संस्था, आलत पर्वरी’ हांणी गोंयच्या प्राथमिक शिक्षणाखातीर एक नवो अभ्यासक्रम तयार केला. त्या अभ्यासक्रमाक धरून कोंकणी पयल्या पांवड्यावयली भाशा म्हूण ‘गोमंतभारती - पयलें पुस्तक’ तयार केलां. तें तुमच्या हातांत दितना आमकां विशेष खोस भोगता.

गोंयच्या पांच कोंकणी माध्यमाच्या शाळांतल्या शिक्षकांनी ह्या पुस्तकाचें अध्यापन केलां. तेभायर शिक्षण तज्ञांकडल्यानय ह्या पुस्तकाचें मोलमाप करून अभिप्राय घेतल्यात. शिकोवपी शिक्षकांच्यो सुचवण्यो आनी तज्ञांचो अभिप्राय हांचो विचार करून पुस्तकाची ही सुदारीत आवृत्ती तयार केल्या.

हें पुस्तक तयार करपाच्या वावरांत खूब जाणांनी वांटो घेतला. ते खातीर नेमिल्ले समितीचे सभासद फुडें दिल्लेप्रमाण आसात.

लेखक समिती

श्रीमती प्रिया फडके - प्रकल्प संघटक, राज्य शिक्षणशास्त्र संस्था, आलत-पर्वरी, गोंय.

श्री. सुरेश बोरकार

श्री. कमलाकर म्हाळशी

श्री. अनिल पै

श्री. कुर्सिन पिन्डु

श्रीमती मंगला कंटक

श्रीमती काशी मयेंकार

मांडावळ

१. टण टण	१	१७. मिसाक वतात	१८
२. चल	२	१८. आजी	२०
३. वड	३	१९. कुळागर	२२
४. धर	४	२०. लाडू	२४
५. उतर	५	२१. शेतकार	२६
६. जगम	६	२२. आमचे बैल	२८
७. इपन	७	२३. कावळो	३०
८. झर	८	२४. चौगुडो	३२
९. चवथ	९	२५. चेंडू	३४
१०. रथ	१०	२६. वाचात आनी बरयात	३६
११. शबय	११	२७. आमचो सुणो	४०
१२. हरण	१२	२८. बावलो आनी बावली	४२
१३. पळय	१३	२९. सांग रे बाबू	४४
१४. बरय	१४	३०. नाताल	४६
१५. एक एक उतर	१५	३१. आपालिपा	
१६. बाय बाय	१६		

मांडावळ

१. टण टण	१	१७. मिसाक वतात	१८
२. चल	२	१८. आजी	२०
३. वड	३	१९. कुळागर	२२
४. धर	४	२०. लाडू	२४
५. उतर	५	२१. शेतकार	२६
६. जगम	६	२२. आमचे बैल	२८
७. इपन	७	२३. कावळो	३०
८. झर	८	२४. चौगुडो	३२
९. चवथ	९	२५. चेंडू	३४
१०. रथ	१०	२६. वाचात आनी बरयात	३६
११. शबय	११	२७. आमचो सुणो	४०
१२. हरण	१२	२८. बावलो आनी बावली	४२
१३. पळय	१३	२९. सांग रे बाबू	४४
१४. बरय	१४	३०. नाताल	४६
१५. एक एक उतर	१५	३१. आपालिपा	
१६. बाय बाय	१६		

१. टण टण

टण टण टण.

घण घण घण.

चल चल.

टण **घण** **चल**

ट **ण** **घ** **ल** **च**

१

१. टण टण

टण टण टण.

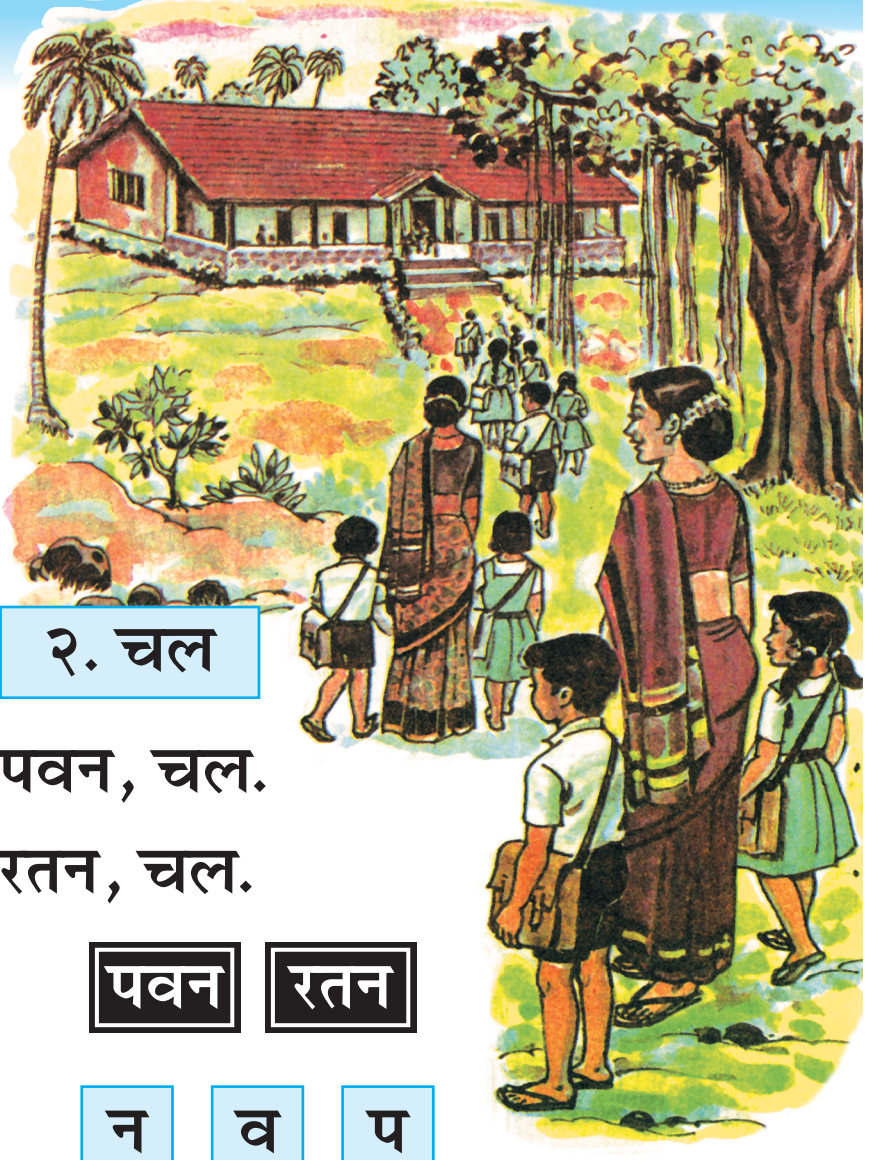
घण घण घण.

चल चल.

टण **घण** **चल**

ट **ण** **घ** **ल** **च**

१

२. चल

पवन, चल.

रतन, चल.

पवन

रतन

न

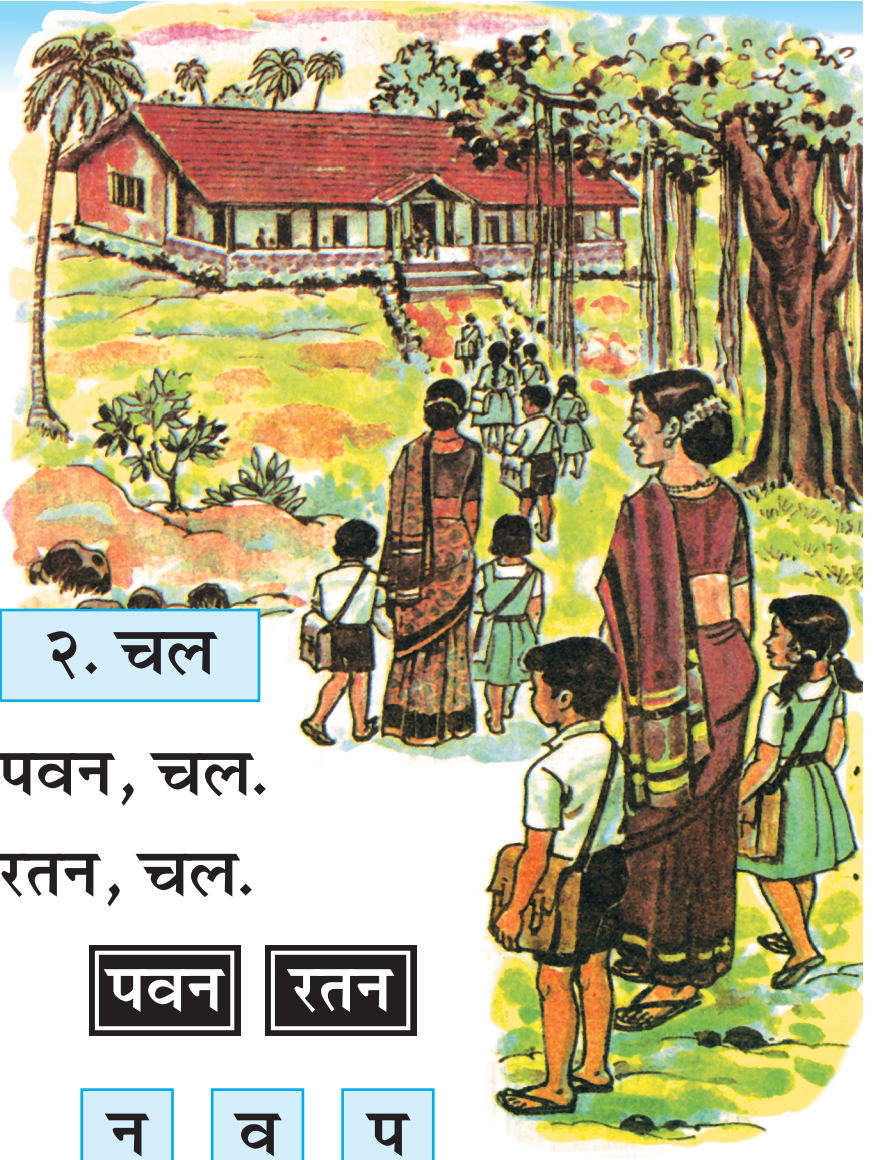
व

प

र

त

२

२. चल

पवन, चल.

रतन, चल.

पवन

रतन

न

व

प

र

त

२

३. वड

पवन, पळय.

वड पळय.

पळय

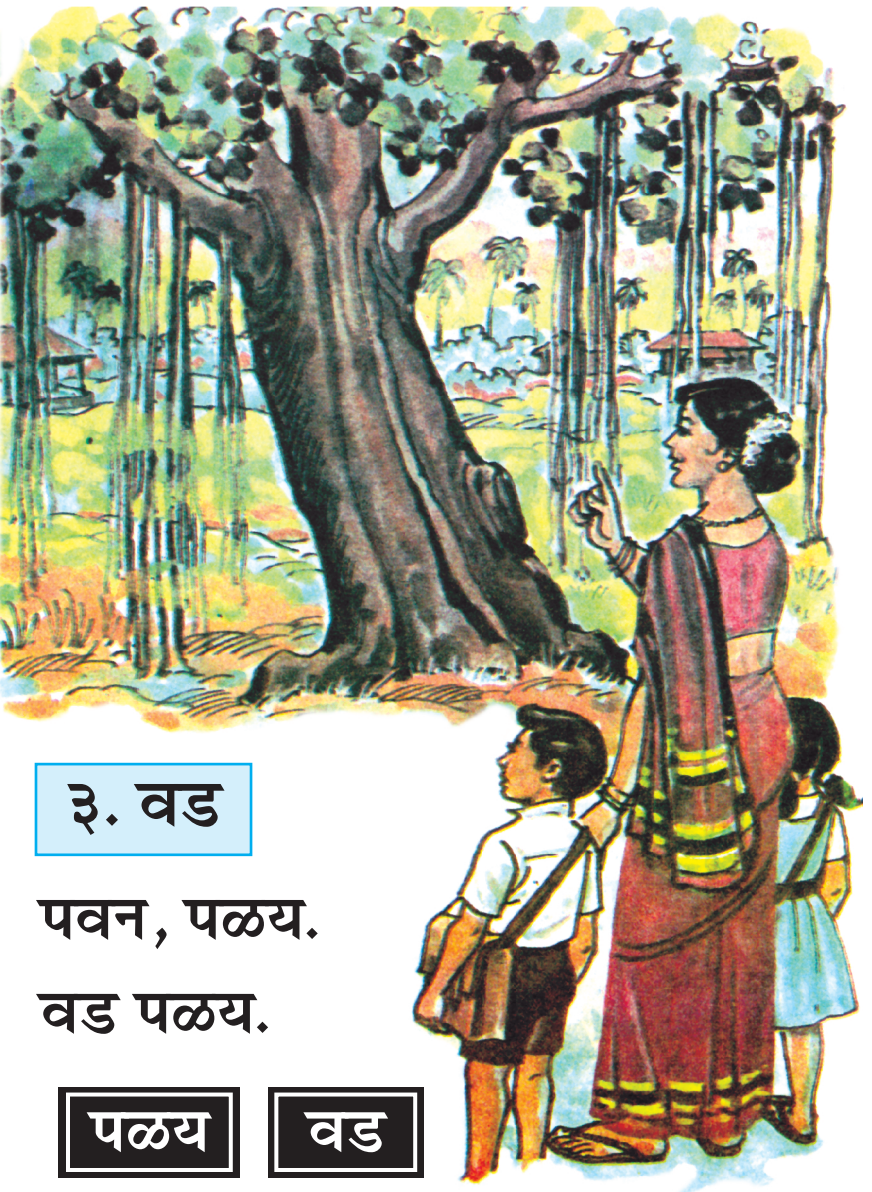
वड

ळ

य

ड

३

३. वड

पवन, पळय.

वड पळय.

पळय

वड

ळ

य

ड

३

४. धर

रतन, उडय.

पवन, धर.

घट धर.

उडय

धर

घट

उ

ध

४

४. धर

रतन, उडय.

पवन, धर.

घट धर.

उडय

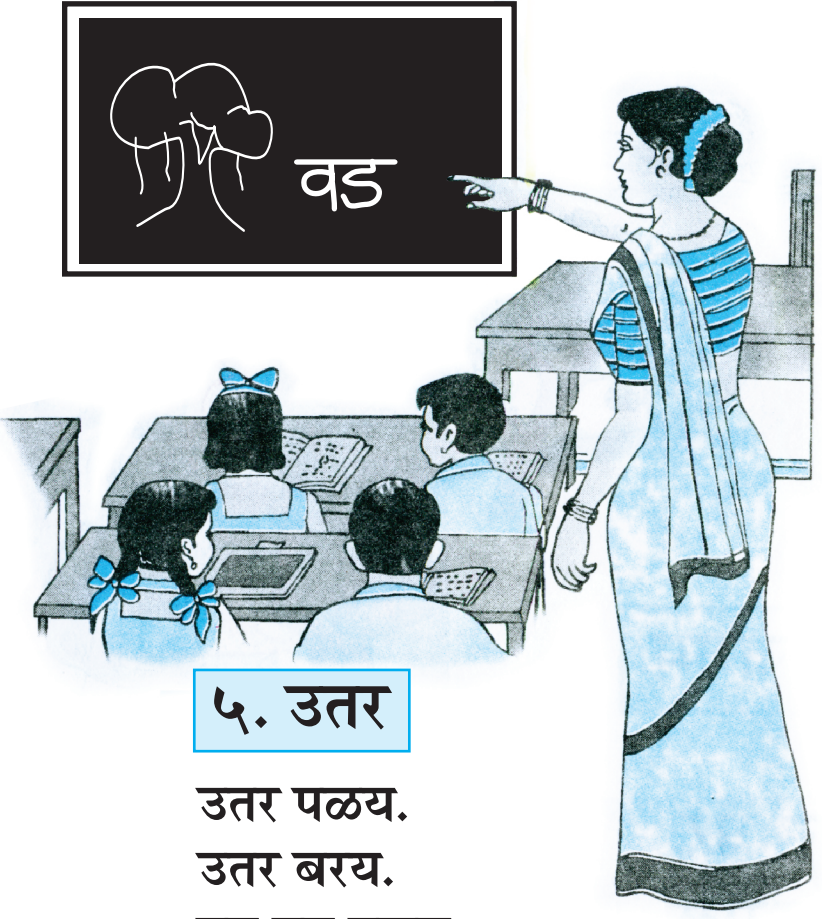
धर

घट

उ

ध

४

५. उतर

उतर पळय.

उतर बरय.

पट पट उलय.

सट सट बरय.

उतर

उलय

बरय

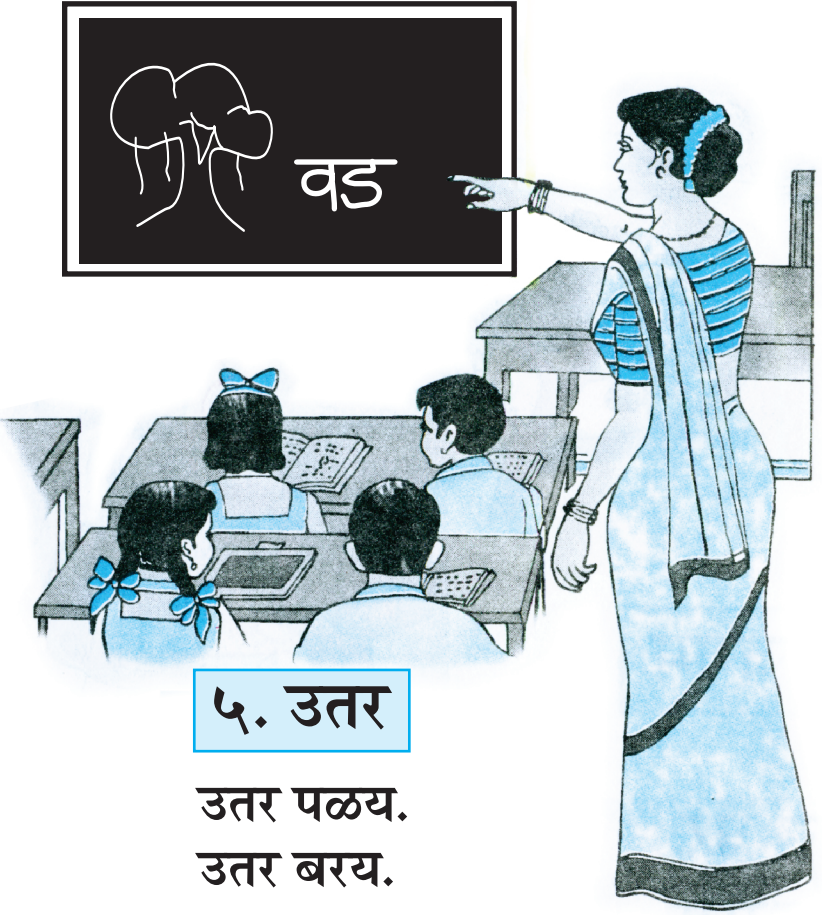
सट

पट

ब

स

५

५. उतर

उतर पळय.

उतर बरय.

पट पट उलय.

सट सट बरय.

उतर

उलय

बरय

सट

पट

ब

स

५

૬. જગમ

પયસ ઘર.

સરલ મલ.

પવન, જગમ પલય.

જગમ ધર.

પયસ

ઘર

સરલ

મલ

જગમ

મ

જ

ગ

૬

૬. જગમ

પયસ ઘર.

સરલ મલ.

પવન, જગમ પલય.

જગમ ધર.

પયસ

ઘર

સરલ

મલ

જગમ

મ

જ

ગ

૬

७. इपन

इपन, बस.

कप धर. गरम गरम!

दवर. कप दवर.

घर पळय.

इपन

बस

कप

गरम

दवर

द

इ

क

७

७. इपन

इपन, बस.

कप धर. गरम गरम!

दवर. कप दवर.

घर पळय.

इपन

बस

कप

गरम

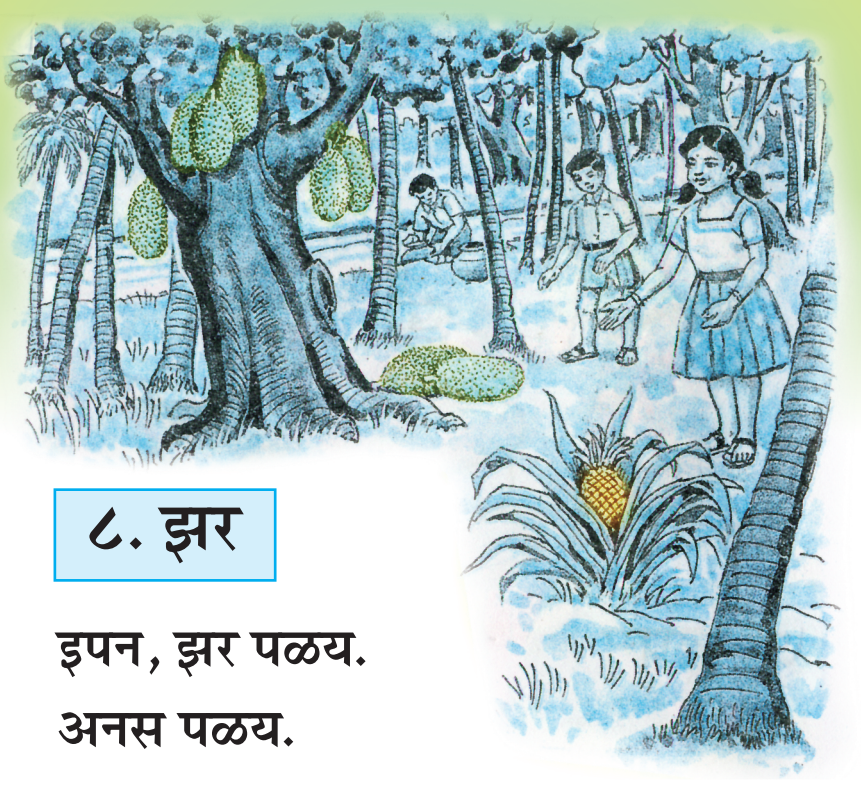
दवर

द

इ

क

७

८. झर

इपन, झर पळय.

अनस पळय.

पणस पळय. एक धर.

पवन, उदक भर.

झर

अनस

पणस

एक

उदक

भर

झ

अ

ए

भ

८

८. झर

इपन, झर पळय.

अनस पळय.

पणस पळय. एक धर.

पवन, उदक भर.

झर

अनस

पणस

एक

उदक

भर

झ

अ

ए

भ

८

९. चवथ

आयज चवथ.
रतन, मखर कर.
एक फळ दवर.
पवन, आरत धर.

आयज

चवथ

मखर

कर

फळ

आरत

आ

थ

ख

फ

९

९. चवथ

आयज चवथ.
रतन, मखर कर.
एक फळ दवर.
पवन, आरत धर.

आयज

चवथ

मखर

कर

फळ

आरत

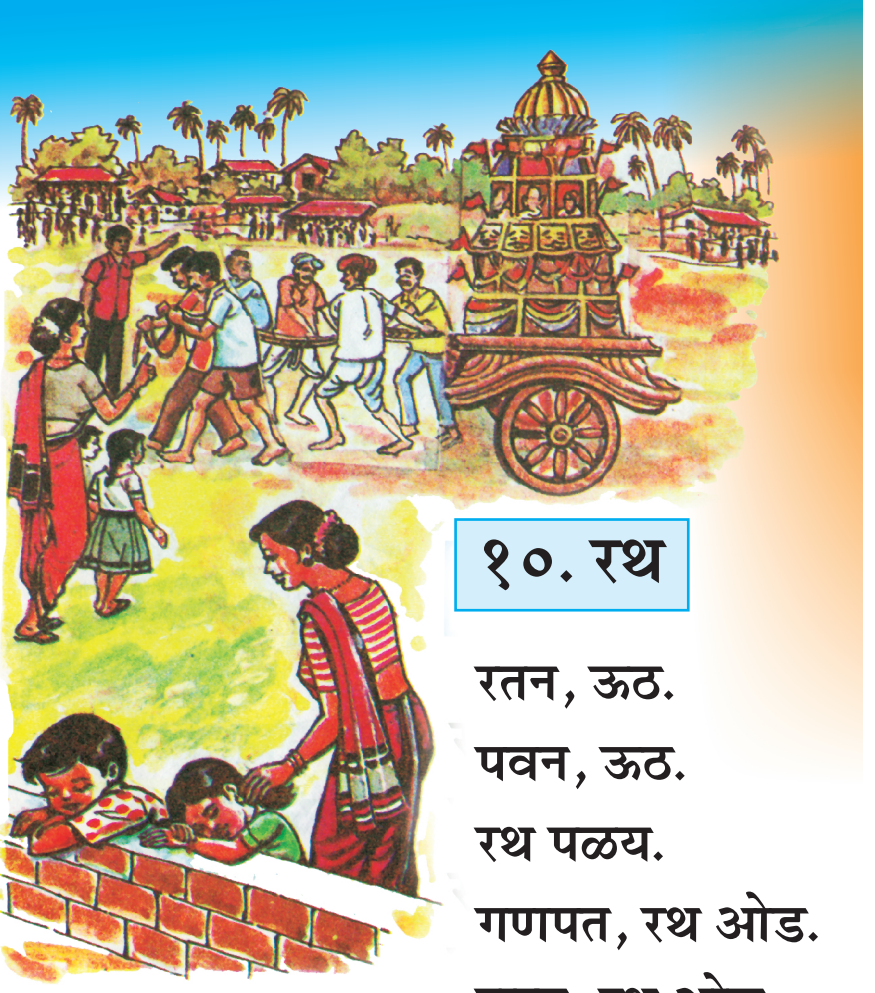
आ

थ

ख

फ

९

१०. रथ

रतन, ऊठ.

पवन, ऊठ.

रथ पळय.

गणपत, रथ ओड.

शरद, रथ ओड.

रथ

ऊठ

गणपत

शरद

ओड

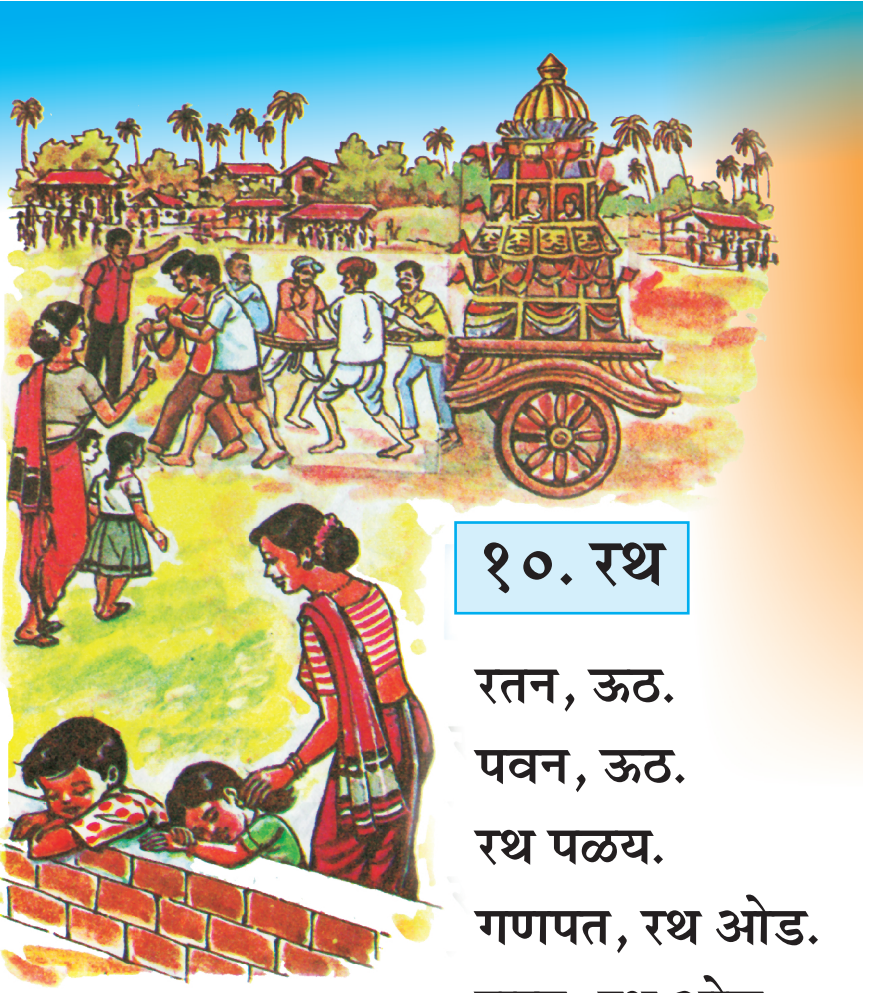
ऊ

ठ

श

ओ

१०

१०. रथ

रतन, ऊठ.

पवन, ऊठ.

रथ पळय.

गणपत, रथ ओड.

शरद, रथ ओड.

रथ

ऊठ

गणपत

शरद

ओड

ऊ

ठ

श

ओ

१०

११. शबय

शबय शबय.
ढम ढम ढम.
शबय शबय.
थय थय थय.
शबय शबय.
छन छन छन.

शबय

ढम

थय

छन

ढ

छ

११

११. शबय

शबय शबय.
ढम ढम ढम.
शबय शबय.
थय थय थय.
शबय शबय.
छन छन छन.

शबय

ढम

थय

छन

ढ

छ

११

१२. हरण

पळय पळय.

हरण पळय.

अंजन, हरण पळय.

हसन, हरण पळय.

हरण

अंजन

हसन

ह

अं

१२

१२. हरण

पळय पळय.

हरण पळय.

अंजन, हरण पळय.

हसन, हरण पळय.

हरण

अंजन

हसन

ह

अं

१२

१३. पळय

क्ष	अक्षर	ए	अक्षर
ऐ	अक्षर	ओ	अक्षर
औ	अक्षर	ऋ	अक्षर

अक्षर

क्ष ऐ औ ऋ

१३

१३. पळय

क्ष	अक्षर	ए	अक्षर
ऐ	अक्षर	ओ	अक्षर
औ	अक्षर	ऋ	अक्षर

अक्षर

क्ष ऐ औ ऋ

१३

१४. बरय

पवन, प बरय. रतन, ष बरय.
कमल, ड बरय. इपन, ज बरय.
हसन, झ बरय. अंजन, अः बरय.

ष ड ज झ अः

१४

१४. बरय

पवन, प बरय. रतन, ष बरय.
कमल, ड बरय. इपन, ज बरय.
हसन, झ बरय. अंजन, अः बरय.

ष ड ज झ अः

१४

१५. एक एक उतर

अनस, आई, इसवण, उंट, ऊस, एक, ऐ, ओंठ, औ, मखर, ढग, घर, चरव, छत, भजन, झर, वड, रथ, बदक, पणस, फलक, कलश, हरण, नळ, यक्ष, यज्ञ.

अ	आ	इ	ई	उ	ऊ
ए	ऐ	ओ	औ	अं	अः ऋ
क	ख	ग	घ	ङ	
च	छ	ज	झ	ञ	
ट	ठ	ड	ढ	ण	
त	थ	द	ध	न	
प	फ	ब	भ	म	
य	र	ल	व	श	ष
स	ह	ळ	क्ष	ज्ञ	

१५

१५. एक एक उतर

अनस, आई, इसवण, उंट, ऊस, एक, ऐ, ओंठ, औ, मखर, ढग, घर, चरव, छत, भजन, झर, वड, रथ, बदक, पणस, फलक, कलश, हरण, नळ, यक्ष, यज्ञ.

अ	आ	इ	ई	उ	ऊ
ए	ऐ	ओ	औ	अं	अः ऋ
क	ख	ग	घ	ङ	
च	छ	ज	झ	ञ	
ट	ठ	ड	ढ	ण	
त	थ	द	ध	न	
प	फ	ब	भ	म	
य	र	ल	व	श	ष
स	ह	ळ	क्ष	ज्ञ	

१५

१६. बाब बाय

बाब सान.

बाय सान.

बाबाक पाव जाय.

बाबाक साय नाका.

बायक साय जाय.

बायक पाव नाका.

बाब पाव खाता.

बाय साय खाता.

१६

१६. बाब बाय

बाब सान.

बाय सान.

बाबाक पाव जाय.

बाबाक साय नाका.

बायक साय जाय.

बायक पाव नाका.

बाब पाव खाता.

बाय साय खाता.

१६

बाबाक लागता तान.
 बायक लागता तान.
 बाबाक जाय उदक.
 बायक जाय उदक.
 आयज आयतार.
 बाब घरा आसा. बाय घरा आसा.
 बाब नाचता. बाय नाचता.
 बाब बाय नाचतात गायतात.
 बाब बाय गायतात नाचतात.
 थकतात थकतात.
 बसतात बसतात.

आयज	पाव	नाका	घरा
अ + ा = आ	प + ा = पा	क + ा = का	ब + ा = बा
न + ा = ना	ख + ा = खा	ग + ा = गा	घ + ा = घा
र + ा = रा	ङ + ा = ङा	च + ा = चा	छ + ा = छा
त + ा = ता	ज + ा = जा	झ + ा = झा	झ + ा = झा

१७

बाबाक लागता तान.
 बायक लागता तान.
 बाबाक जाय उदक.
 बायक जाय उदक.
 आयज आयतार.
 बाब घरा आसा. बाय घरा आसा.
 बाब नाचता. बाय नाचता.
 बाब बाय नाचतात गायतात.
 बाब बाय गायतात नाचतात.
 थकतात थकतात.
 बसतात बसतात.

आयज	पाव	नाका	घरा
अ + ा = आ	प + ा = पा	क + ा = का	ब + ा = बा
न + ा = ना	ख + ा = खा	ग + ा = गा	घ + ा = घा
र + ा = रा	ङ + ा = ङा	च + ा = चा	छ + ा = छा
त + ा = ता	ज + ा = जा	झ + ा = झा	झ + ा = झा

१७

१७. मिसाक वतात

आयज आयतार. सकाळ जाता.

घण घण आवाज जाता.

मांय उठटा.

“रिता, इनास उठात.

उदक हाडात. निवळ जायात.

मिसाक वचपाक तयार जायात.”

पाय, मांय भायर सरतात.

रिता, इनास भायर सरतात.

१८

१७. मिसाक वतात

आयज आयतार. सकाळ जाता.

घण घण आवाज जाता.

मांय उठटा.

“रिता, इनास उठात.

उदक हाडात. निवळ जायात.

मिसाक वचपाक तयार जायात.”

पाय, मांय भायर सरतात.

रिता, इनास भायर सरतात.

१८

पाय, मांय मिसाक वतात.
 रिता, इनास मिसाक वतात.
 वतना गिलमन दिसता.
 अनिता, रिना, लिना, टिना दिसतात.
 बराबर भितर सरतात. नमन करतात.
 फादर वाचप करता.
 रिता आयकता, इनास आयकता.
 मन लावन आयकतात.
 बापाक दिनवास दितात.
 समादान जावन घरा परत वतात.

इनास	भितर	दिसता	रिता
------	------	-------	------

f	+	न	=	नि	f	+	द	=	दि
f	+	भ	=	भि	f	+	र	=	रि
f	+	ग	=	गि	f	+	म	=	मि
f	+	ल	=	लि	f	+	ट	=	टि

१९

पाय, मांय मिसाक वतात.
 रिता, इनास मिसाक वतात.
 वतना गिलमन दिसता.
 अनिता, रिना, लिना, टिना दिसतात.
 बराबर भितर सरतात. नमन करतात.
 फादर वाचप करता.
 रिता आयकता, इनास आयकता.
 मन लावन आयकतात.
 बापाक दिनवास दितात.
 समादान जावन घरा परत वतात.

इनास	भितर	दिसता	रिता
------	------	-------	------

f	+	न	=	नि	f	+	द	=	दि
f	+	भ	=	भि	f	+	र	=	रि
f	+	ग	=	गि	f	+	म	=	मि
f	+	ल	=	लि	f	+	ट	=	टि

१९

१८. आजी

आयली आयली.
आजी आयली.
आमची आजी आयली.
आमची आजी आसा कशी?
आमची आजी बरी.

२०

१८. आजी

आयली आयली.
आजी आयली.
आमची आजी आयली.
आमची आजी आसा कशी?
आमची आजी बरी.

२०

आजी आजी,
आयज कसली काणी?
नली, आयक.
शाली, आयक.
मारी, आयक.
काणी राजाची.
काणी वागाची.
काणी किराची.
काणी कशी?
काणी बरी.
आमची आजी बरी.

काणी

आजी

आयली

कशी

ण + ी = णी

ज + ी = जी

ल + ी = ली

श + ी = शी

च + ी = ची

र + ी = री

२१

आजी आजी,
आयज कसली काणी?
नली, आयक.
शाली, आयक.
मारी, आयक.
काणी राजाची.
काणी वागाची.
काणी किराची.
काणी कशी?
काणी बरी.
आमची आजी बरी.

काणी

आजी

आयली

कशी

ण + ी = णी

ज + ी = जी

ल + ी = ली

श + ी = शी

च + ी = ची

र + ी = री

२१

१९. कुळागर

कुळागर पळयात.

रुबी, उमर कुळागर पळयात.

उमर, मुखार पळय.

रुबी, मुखार पळय.

२२

१९. कुळागर

कुळागर पळयात.

रुबी, उमर कुळागर पळयात.

उमर, मुखार पळय.

रुबी, मुखार पळय.

२२

पाडसार दुदी. कुशीक माडी.
 सुपारीच सुपारी!
 ती पळय पणसुलां.
 रुबी, तुका पणस जाय?
 सुहास, पणस काड.
 गुलाब, सुरी हाड. पणस काप.
 तुळशी, झरीर वच. उदक हाड.
 रुबी, उमर तुमी पणस खायात.
 तुमी हात धुयात, हात पुसात.
 मागीर पुराय कुळागर पळयात.
 कुळागर शितळच शितळ.

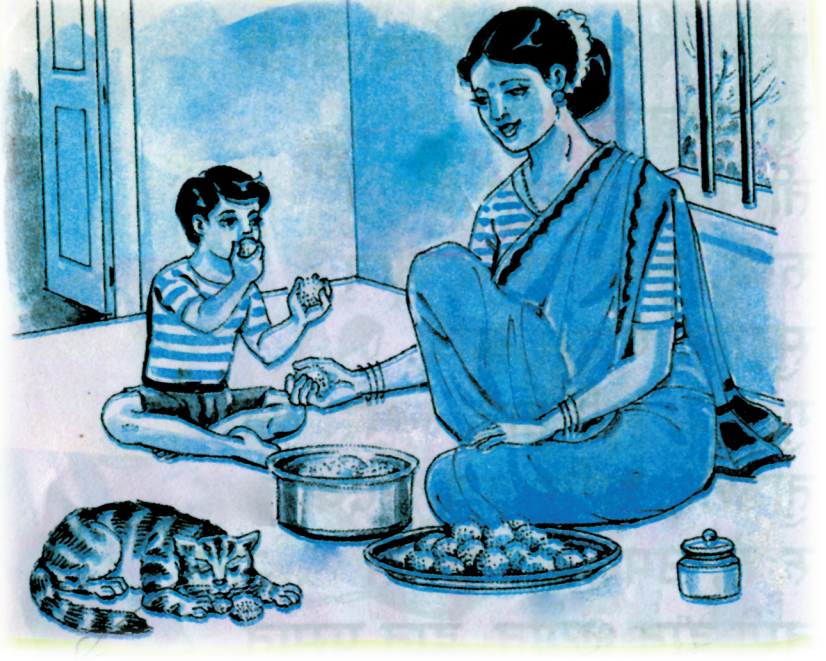
उदक	सुपारी	रुबी	तुमी
द + ु = दु		स + ु = सु	
र + ु = रु		त + ु = तु	
प + ु = पु		क + ु = कु	

२३

पाडसार दुदी. कुशीक माडी.
 सुपारीच सुपारी!
 ती पळय पणसुलां.
 रुबी, तुका पणस जाय?
 सुहास, पणस काड.
 गुलाब, सुरी हाड. पणस काप.
 तुळशी, झरीर वच. उदक हाड.
 रुबी, उमर तुमी पणस खायात.
 तुमी हात धुयात, हात पुसात.
 मागीर पुराय कुळागर पळयात.
 कुळागर शितळच शितळ.

उदक	सुपारी	रुबी	तुमी
द + ु = दु		स + ु = सु	
र + ु = रु		त + ु = तु	
प + ु = पु		क + ु = कु	

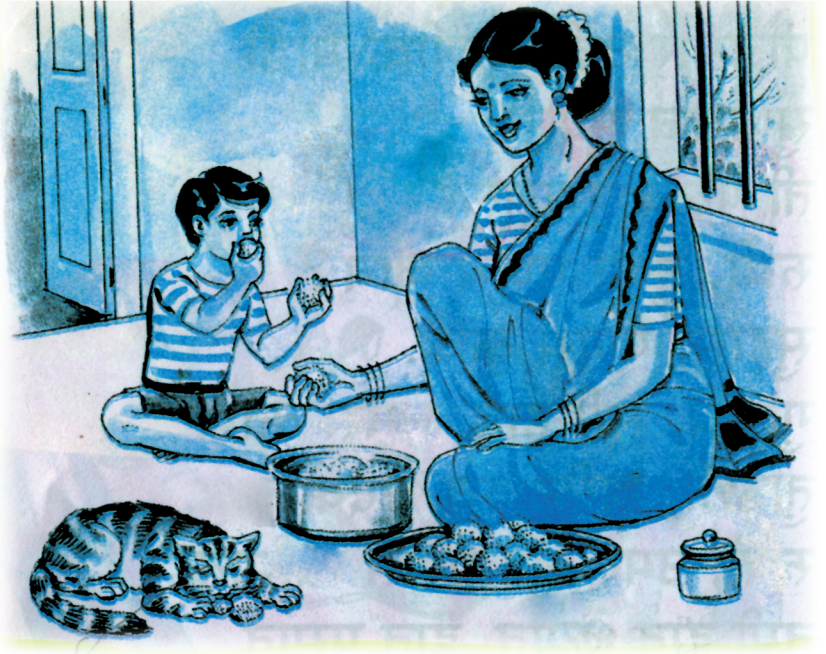
२३

२०. लाडू

शाणूक लाडू जाय.
शाणूची आवय लाडू करता.
तूप घालता.
साकर घालता.
चून घालता.
शाणूची आवय लाडू करता.

२४

२०. लाडू

शाणूक लाडू जाय.
शाणूची आवय लाडू करता.
तूप घालता.
साकर घालता.
चून घालता.
शाणूची आवय लाडू करता.

२४

एक एक करून
 खूब लाडू जातात.
 लाडू हून पूण शाणू रावना.
 शाणू लाडू खाता.
 शाणू आनीक एक लाडू मागता.
 शू! शू! बिलू, कुशीक सर.
 तुका लाडू जाय?
 शाणू, बिलूक लाडू दी.
 बिलू, बिलू, लाडू खा.

शाणू	तूप	करून	हून
------	-----	------	-----

ण	+	२	=	णू		त	+	२	=	तू
र	+	२	=	रू		ह	+	२	=	हू
ड	+	२	=	डू		च	+	२	=	चू
ख	+	२	=	खू		प	+	२	=	पू
श	+	२	=	शू		ल	+	२	=	लू

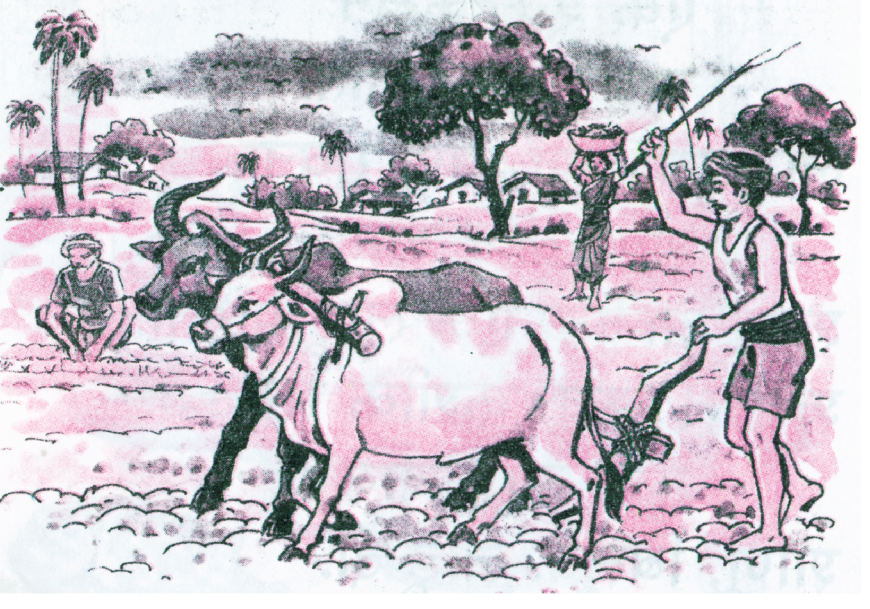
२५

एक एक करून
 खूब लाडू जातात.
 लाडू हून पूण शाणू रावना.
 शाणू लाडू खाता.
 शाणू आनीक एक लाडू मागता.
 शू! शू! बिलू, कुशीक सर.
 तुका लाडू जाय?
 शाणू, बिलूक लाडू दी.
 बिलू, बिलू, लाडू खा.

शाणू	तूप	करून	हून
------	-----	------	-----

ण	+	२	=	णू		त	+	२	=	तू
र	+	२	=	रू		ह	+	२	=	हू
ड	+	२	=	डू		च	+	२	=	चू
ख	+	२	=	खू		प	+	२	=	पू
श	+	२	=	शू		ल	+	२	=	लू

२५

२०. शेतकार

शेतकार शेताधनी.

रेडे, पाडे ताचे गडे.

शेतकार दिसभर वावुरता.

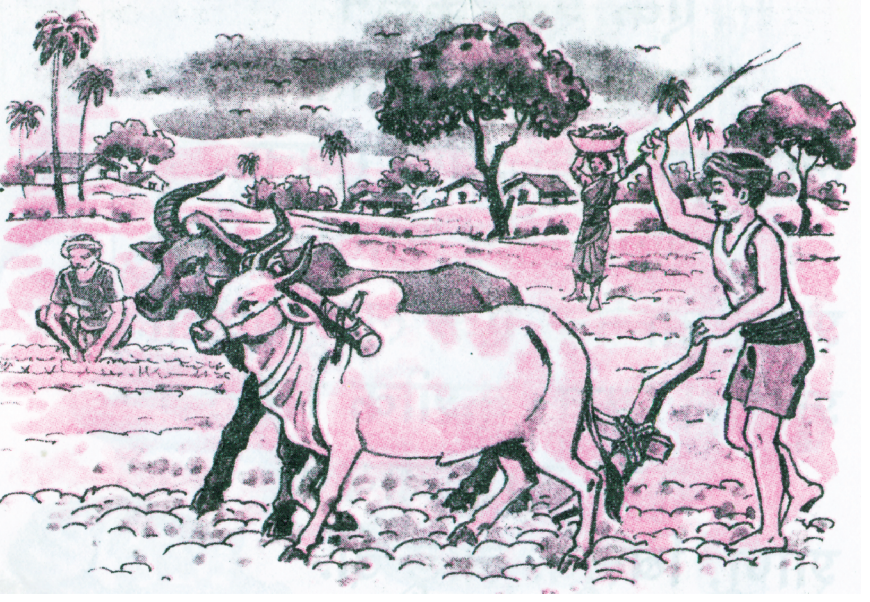
शेत कसता. मेर तासता

आनी शेताक शेण घालता.

ताची बायल ताका पेज हाडटा.

शेतकार आनी बायल पेज जेवतात.

२६

२०. शेतकार

शेतकार शेताधनी.

रेडे, पाडे ताचे गडे.

शेतकार दिसभर वावुरता.

शेत कसता. मेर तासता

आनी शेताक शेण घालता.

ताची बायल ताका पेज हाडटा.

शेतकार आनी बायल पेज जेवतात.

२६

विसव घेतात आनी परत वावर करतात.
 ताचे रेडे शाणे.
 ताचे पाडे शाणे.
 कवडे येतात. कवडे वतात.
 कावळे येतात. कावळे वतात.
 तरी रेडे आनी पाडे शेत कसतात.
 तशीच बायल आनी शेतकार
 काम करीत रावतात.
 दीस पडटा तशे परत घरा वतात.

रेडे	शेत	मेर	पेज
------	-----	-----	-----

र + ँ = रे	ड + ँ = डे
श + ँ = शे	म + ँ = मे
प + ँ = पे	च + ँ = चे
ज + ँ = जे	घ + ँ = घे
ण + ँ = णे	व + ँ = वे

२७

विसव घेतात आनी परत वावर करतात.
 ताचे रेडे शाणे.
 ताचे पाडे शाणे.
 कवडे येतात. कवडे वतात.
 कावळे येतात. कावळे वतात.
 तरी रेडे आनी पाडे शेत कसतात.
 तशीच बायल आनी शेतकार
 काम करीत रावतात.
 दीस पडटा तशे परत घरा वतात.

रेडे	शेत	मेर	पेज
------	-----	-----	-----

र + ँ = रे	ड + ँ = डे
श + ँ = शे	म + ँ = मे
प + ँ = पे	च + ँ = चे
ज + ँ = जे	घ + ँ = घे
ण + ँ = णे	व + ँ = वे

२७

२२. आमचे बैल

सैरू, भैरू आमचे बैल.
आसात ते धवे-काळे.
दिसतात सामके जुवळे-जुवळे.
तशेच सामके हुळहुळे.

२८

२२. आमचे बैल

सैरू, भैरू आमचे बैल.
आसात ते धवे-काळे.
दिसतात सामके जुवळे-जुवळे.
तशेच सामके हुळहुळे.

२८

सैरु, भैरु आसात खळार
सैरु, भैरु कामाक हुशार!
कैलास, सैरु-भैरुक उदक दी.
खावपाक तण घाल.
सैरु-भैरु पैकूळचे.
ते खूब गुणाचे.
आमचे खूब आवडीचे.

बैल	सैरु	जैत	पैकूळ
ब + ॲ = बै		स + ॲ = सै	
ज + ॲ = जै		प + ॲ = पै	
भ + ॲ = भै		क + ॲ = कै	

२९

सैरु, भैरु आसात खळार
सैरु, भैरु कामाक हुशार!
कैलास, सैरु-भैरुक उदक दी.
खावपाक तण घाल.
सैरु-भैरु पैकूळचे.
ते खूब गुणाचे.
आमचे खूब आवडीचे.

बैल	सैरु	जैत	पैकूळ
ब + ॲ = बै		स + ॲ = सै	
ज + ॲ = जै		प + ॲ = पै	
भ + ॲ = भै		क + ॲ = कै	

२९

२३. कावळो

एक आसलो कावळो.
एक फावट ताका तान लागली.
तो उदक सोदीत रावलो.
हेवटेन तेवटेन उडलो.
एका घरादेगेक पावलो.
ताका उदकाचो गाडगो गावलो.
चोवन खोशी जालो.
कावळो ताचेर बसलो.
पूण उदक खोल.

३०

२३. कावळो

एक आसलो कावळो.
एक फावट ताका तान लागली.
तो उदक सोदीत रावलो.
हेवटेन तेवटेन उडलो.
एका घरादेगेक पावलो.
ताका उदकाचो गाडगो गावलो.
चोवन खोशी जालो.
कावळो ताचेर बसलो.
पूण उदक खोल.

३०

उदक पिवपाक मेळना.
 ताची तान भागना.
 पूण कावळो वोगी बसलो ना.
 एक फातर घेतलो.
 फातर भितर उडयलो.
 आनीक फातर घाले.
 पळयत तर, उदक वयर.
 कावळो पोटभर उदक पियेलो
 आनी उडून गेलो.
 कावळो काळो खरो,
 पूण शिटूक आनी शाणो.

आसलो   तो   गाडगो   खोशी

ल + े = लो	त + े = तो
ग + े = गो	ख + े = खो
च + े = चो	ळ + े = ळो
स + े = सो	व + े = वो

३१

उदक पिवपाक मेळना.
 ताची तान भागना.
 पूण कावळो वोगी बसलो ना.
 एक फातर घेतलो.
 फातर भितर उडयलो.
 आनीक फातर घाले.
 पळयत तर, उदक वयर.
 कावळो पोटभर उदक पियेलो
 आनी उडून गेलो.
 कावळो काळो खरो,
 पूण शिटूक आनी शाणो.

आसलो   तो   गाडगो   खोशी

ल + े = लो	त + े = तो
ग + े = गो	ख + े = खो
च + े = चो	ळ + े = ळो
स + े = सो	व + े = वो

३१

२४. चौगुडो

गौतम, सौरभ, गौरी,
दौलत, कौशिक, मौसमी
येयात. देवूळ पळयात.
देवूळ सान पूण सोबीत.

३२

२४. चौगुडो

गौतम, सौरभ, गौरी,
दौलत, कौशिक, मौसमी
येयात. देवूळ पळयात.
देवूळ सान पूण सोबीत.

३२

हो वाजता तो चौगुडो.
 आयकलो? कितलो गोड!
 शेनाय वाजता सुरार.
 तोणी पडटा धोलार.
 कासाळ करता झनकार.
 घुमता सगळो वाठार.
 देवळाकडेन लोक येतात.
 भितर चौकार बसतात.
 देवाचो कौल घेतात.
 सगळो वाठार सोबीत.
 आमी देवूळ पळोवया.
 आमी सगळे घरा या.

दौलत

गौरी

चौक

सौरभ

द + ॠ = दौ

च + ॠ = चौ

क + ॠ = कौ

ग + ॠ = गौ

स + ॠ = सौ

म + ॠ = मौ

३३

हो वाजता तो चौगुडो.
 आयकलो? कितलो गोड!
 शेनाय वाजता सुरार.
 तोणी पडटा धोलार.
 कासाळ करता झनकार.
 घुमता सगळो वाठार.
 देवळाकडेन लोक येतात.
 भितर चौकार बसतात.
 देवाचो कौल घेतात.
 सगळो वाठार सोबीत.
 आमी देवूळ पळोवया.
 आमी सगळे घरा या.

दौलत

गौरी

चौक

सौरभ

द + ॠ = दौ

च + ॠ = चौ

क + ॠ = कौ

ग + ॠ = गौ

स + ॠ = सौ

म + ॠ = मौ

३३

२५. चेंडू

गुंडू, पांडू,
आंतोन, सांतान,
नंदू, चंदू,
लिंदा, बिंदा,
आंजेल, रांजेल,
बोंबी, रोंबी
येयात, येयात.

३४

२५. चेंडू

गुंडू, पांडू,
आंतोन, सांतान,
नंदू, चंदू,
लिंदा, बिंदा,
आंजेल, रांजेल,
बोंबी, रोंबी
येयात, येयात.

३४

चेंडू घेवन येयात.

तांबडो चेंडू, निळो चेंडू,

धवो चेंडू, जांबळो चेंडू.

रंगयाळे चेंडू.

चेंडूच चेंडू.

चेंडू घेवन बेगीन येयात.

वांगडाच खेळात. नाचात.

नाचत खेळत घरा वचात.

रंग	आंजेल	चेंडू	लिंदा
बोंबी	गुंडू	तांबडो	सांतान

र + ◦ = र̣	आ + ◦ = आ̣
चे + ◦ = चे̣	लि + ◦ = लि̣
बो + ◦ = बो̣	ता + ◦ = ता̣
रा + ◦ = रा̣	बि + ◦ = बि̣

३५

चेंडू घेवन येयात.

तांबडो चेंडू, निळो चेंडू,

धवो चेंडू, जांबळो चेंडू.

रंगयाळे चेंडू.

चेंडूच चेंडू.

चेंडू घेवन बेगीन येयात.

वांगडाच खेळात. नाचात.

नाचत खेळत घरा वचात.

रंग	आंजेल	चेंडू	लिंदा
बोंबी	गुंडू	तांबडो	सांतान

र + ◦ = र̣	आ + ◦ = आ̣
चे + ◦ = चे̣	लि + ◦ = लि̣
बो + ◦ = बो̣	ता + ◦ = ता̣
रा + ◦ = रा̣	बि + ◦ = बि̣

३५

२६. वाचात आनी बरयात

कणस, कातर, किरण, कीर,
कुळागर, कूड, केळ, कैल,
कोगूळ, कौल, कंद, गंगा,
आंगण, लिंदा, काळींग, कुंडो,
चेंडू, पैंगीण, दोंगर, सौंदेकार.

अ आ इ ई उ ऊ ए ऐ ओ औ अं अः
- ा ि ि ु ू े ै ो ौ ं ः

३६

२६. वाचात आनी बरयात

कणस, कातर, किरण, कीर,
कुळागर, कूड, केळ, कैल,
कोगूळ, कौल, कंद, गंगा,
आंगण, लिंदा, काळींग, कुंडो,
चेंडू, पैंगीण, दोंगर, सौंदेकार.

अ आ इ ई उ ऊ ए ऐ ओ औ अं अः
- ा ि ि ु ू े ै ो ौ ं ः

३६

क का कि की कु कू के कै को कौ कं कः
ख खा खि खी खु खू खे खै खो खौ खं खः
ग गा गि गी गु गू गे गै गो गौ गं गः
घ घा घि घी घु घू घे घै घो घौ घं घः

च चा चि ची चु चू चे चै चो चौ चं चः
छ छा छि छी छु छू छे छै छो छौ छं छः
ज जा जि जी जु जू जे जै जो जौ जं जः
झ झा झि झी झु झू ज्ञे ज्ञै ज्ञो ज्ञौ ज्ञं ज्ञः

ट टा टि टी टु टू टे टै टो टौ टं टः
ठ ठा ठि ठी ठु ठू ठे ठै ठो ठौ ठं ठः
ड डा डि डी डु डू डे डै डो डौ डं डः
ढ ढा ढि ढी ढु ढू ढे ढै ढो ढौ ढं ढः
ण णा णि णी णु णू णे णै णो णौ णं णः

क का कि की कु कू के कै को कौ कं कः
ख खा खि खी खु खू खे खै खो खौ खं खः
ग गा गि गी गु गू गे गै गो गौ गं गः
घ घा घि घी घु घू घे घै घो घौ घं घः

च चा चि ची चु चू चे चै चो चौ चं चः
छ छा छि छी छु छू छे छै छो छौ छं छः
ज जा जि जी जु जू जे जै जो जौ जं जः
झ झा झि झी झु झू ज्ञे ज्ञै ज्ञो ज्ञौ ज्ञं ज्ञः

ट टा टि टी टु टू टे टै टो टौ टं टः
ठ ठा ठि ठी ठु ठू ठे ठै ठो ठौ ठं ठः
ड डा डि डी डु डू डे डै डो डौ डं डः
ढ ढा ढि ढी ढु ढू ढे ढै ढो ढौ ढं ढः
ण णा णि णी णु णू णे णै णो णौ णं णः

त ता ति ती तु तू ते तै तो तौ तं तः
थ था थि थी थु थू थे थै थो थौ थं थः
द दा दि दी दु दू दे दै दो दौ दं दः
ध धा धि धी धु धू धे धै धो धौ धं धः
न ना नि नी नु नू ने नै नो नौ नं नः

प पा पि पी पु पू पे पै पो पौ पं पः
फ फा फि फी फु फू फे फै फो फौ फं फः
ब बा बि बी बु बू बे बै बो बौ बं बः
भ भा भि भी भु भू भे भै भो भौ भं भः
म मा मि मी मु मू मे मै मो मौ मं मः

य या यि यी यु यू ये यै यो यौ यं यः
र रा रि री रु रू रे रै रो रौ रं रः
ल ला लि ली लु लू ले लै लो लौ लं लः
व वा वि वी वु वू वे वै वो वौ वं वः

त ता ति ती तु तू ते तै तो तौ तं तः
थ था थि थी थु थू थे थै थो थौ थं थः
द दा दि दी दु दू दे दै दो दौ दं दः
ध धा धि धी धु धू धे धै धो धौ धं धः
न ना नि नी नु नू ने नै नो नौ नं नः

प पा पि पी पु पू पे पै पो पौ पं पः
फ फा फि फी फु फू फे फै फो फौ फं फः
ब बा बि बी बु बू बे बै बो बौ बं बः
भ भा भि भी भु भू भे भै भो भौ भं भः
म मा मि मी मु मू मे मै मो मौ मं मः

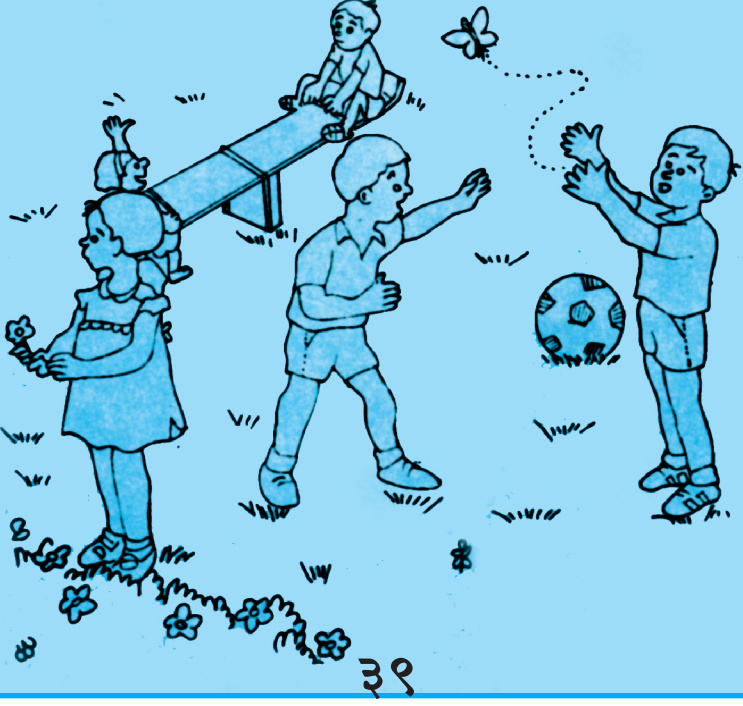

य या यि यी यु यू ये यै यो यौ यं यः
र रा रि री रु रू रे रै रो रौ रं रः
ल ला लि ली लु लू ले लै लो लौ लं लः
व वा वि वी वु वू वे वै वो वौ वं वः

श शा शि शी शु शू शे शै शो शौ शंशः
ष षा षि षी षु षू षे षै षो षौ षंषः
स सा सि सी सु सू से सै सो सौ संसः

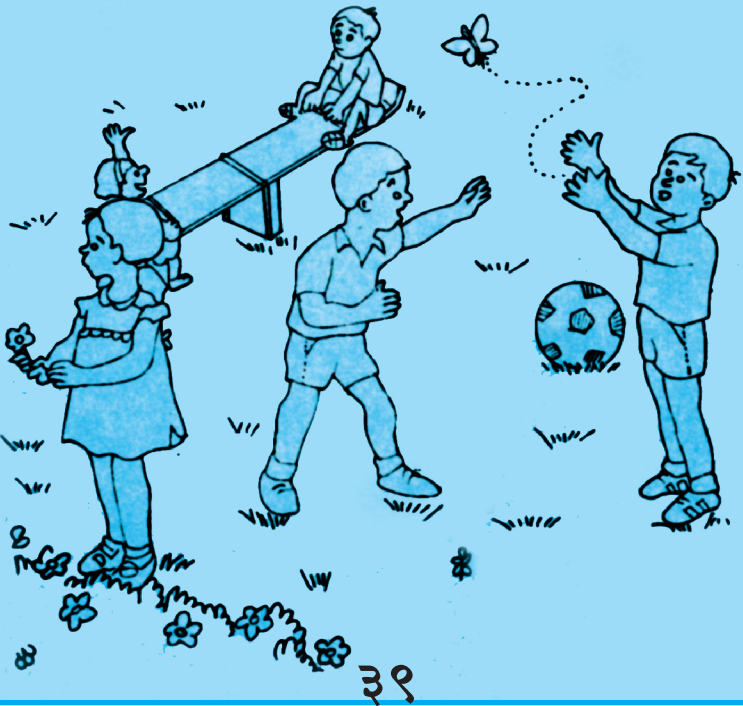
ह हा हि ही हु हू हे है हो हौ हं हः
ळ ळा ळि ळी ळु ळू ळे ळै ळो ळौ ळंळः
क्ष क्षा क्षि क्षी क्षु क्षू क्षे क्षै क्षो क्षौ क्षंक्षः
ज्ञ ज्ञा ज्ञि ज्ञी ज्ञु ज्ञू ज्ञे ज्ञै ज्ञो ज्ञौ ज्ञंज्ञः

श शा शि शी शु शू शे शै शो शौ शंशः
ष षा षि षी षु षू षे षै षो षौ षंषः
स सा सि सी सु सू से सै सो सौ संसः

ह हा हि ही हु हू हे है हो हौ हं हः
ळ ळा ळि ळी ळु ळू ळे ळै ळो ळौ ळंळः
क्ष क्षा क्षि क्षी क्षु क्षू क्षे क्षै क्षो क्षौ क्षंक्षः
ज्ञ ज्ञा ज्ञि ज्ञी ज्ञु ज्ञू ज्ञे ज्ञै ज्ञो ज्ञौ ज्ञंज्ञः

२७. आमचो सुणो

मोती आमचो सुणो.
तो खूब शाणो.
आमचो मोती बरो.
काळो आनी धवो.
तो हाड खाता.
ताका भाजी नाका.
ताका दूद जाय.
तो आनी बाबू खेळटात.
आमी सगळे वांगडाच खेळटात.

४०

२७. आमचो सुणो

मोती आमचो सुणो.
तो खूब शाणो.
आमचो मोती बरो.
काळो आनी धवो.
तो हाड खाता.
ताका भाजी नाका.
ताका दूद जाय.
तो आनी बाबू खेळटात.
आमी सगळे वांगडाच खेळटात.

४०

मोती खेळपाक हुशार.
 बाबू चेंडू उडयता.
 मोती तो पळयता.
 मागीर तो चेंडू धरता,
 आनी परतून हाडून दिता.
 तो दाराकडेन बसता.
 तो कोणाक भियेना.
 पूण ताका लोक भियेतात.
 ताचे कान शिटूक.
 आवाज येतकच ताचे कान उबे जातात.
 तो रातचो जागो रावता आनी दिसाचो झेमता.
 पूण शिटूक रावता.

कान	दिता	आनी	पूण
सगळे	आमचो	वांगडा	लोक

४१

मोती खेळपाक हुशार.
 बाबू चेंडू उडयता.
 मोती तो पळयता.
 मागीर तो चेंडू धरता,
 आनी परतून हाडून दिता.
 तो दाराकडेन बसता.
 तो कोणाक भियेना.
 पूण ताका लोक भियेतात.
 ताचे कान शिटूक.
 आवाज येतकच ताचे कान उबे जातात.
 तो रातचो जागो रावता आनी दिसाचो झेमता.
 पूण शिटूक रावता.

कान	दिता	आनी	पूण
सगळे	आमचो	वांगडा	लोक

४१

२८. बावलो आनी बावली

एक आसलो बावलो.
एक आसली बावली.
तांची ही काणी.
बावलो मागतालो उंडो.
बावली दिताली गुंडो.

४२

२८. बावलो आनी बावली

एक आसलो बावलो.
एक आसली बावली.
तांची ही काणी.
बावलो मागतालो उंडो.
बावली दिताली गुंडो.

४२

बावली मागताली पुरी.
बावलो दितालो सुरी.
बावलो मागतालो पोळो.
बावली दिताली खोलो.
मागीर बावलो बसतालो रागान.
बावली सांगताली मोगान.
कोणाक येता राग
ताका खाता वाग.
रागान फुलता पोलो
ताका खाता कोलो.
अशी बावली
असो बावलो.

ताका	दिताली	उंडो	पुरी
एक	येता	पोलो	तांची

४३

बावली मागताली पुरी.
बावलो दितालो सुरी.
बावलो मागतालो पोळो.
बावली दिताली खोलो.
मागीर बावलो बसतालो रागान.
बावली सांगताली मोगान.
कोणाक येता राग
ताका खाता वाग.
रागान फुलता पोलो
ताका खाता कोलो.
अशी बावली
असो बावलो.

ताका	दिताली	उंडो	पुरी
एक	येता	पोलो	तांची

४३

२९. सांग रे बाबू

आटकुळो, पिटकुळो
फुला-फुलार बसता
फूलच जावन वता
सांग रे बाबू, सांग गो बाये
असो हो कोण?

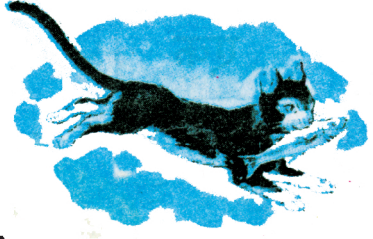
(पाखो)

दुरगार उडटा
साद घालता
जाग हाडटा
सांग रे बाबू, सांग गो बाये
असो हो कोण?

(कोंबलो)

दूद पळोवन खोशी
बांगडो पळोवन खोशी
हुंदीर पळोवन खोशी
सांग रे बाबू, सांग गो बाये
असो हो कोण?

(बुकलो)

४४

२९. सांग रे बाबू

आटकुळो, पिटकुळो
फुला-फुलार बसता
फूलच जावन वता
सांग रे बाबू, सांग गो बाये
असो हो कोण?

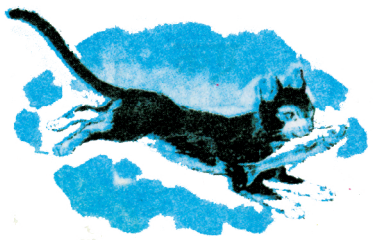
(पाखो)

दुरगार उडटा
साद घालता
जाग हाडटा
सांग रे बाबू, सांग गो बाये
असो हो कोण?

(कोंबलो)

दूद पळोवन खोशी
बांगडो पळोवन खोशी
हुंदीर पळोवन खोशी
सांग रे बाबू, सांग गो बाये
असो हो कोण?

(बुकलो)

४४

झेमता कसो दिसता,
पूण जागोच आसता
भोंक भोंक करता
सांग रे बाबू, सांग गो बाये
असो हो कोण?

(सुणो)

झाडा झाडार नाचता
उडयो मारून चलता
हूप हूप करता
सांग रे बाबू, सांग गो बाये
असो हो कोण?

(माकड)

हळदुवोच दिसता
टूण टूण उडटा
डरांव डरांव करता
सांग रे बाबू, सांग गो बाये
असो हो कोण?

(बेबो)

४५

झेमता कसो दिसता,
पूण जागोच आसता
भोंक भोंक करता
सांग रे बाबू, सांग गो बाये
असो हो कोण?

(सुणो)

झाडा झाडार नाचता
उडयो मारून चलता
हूप हूप करता
सांग रे बाबू, सांग गो बाये
असो हो कोण?

(माकड)

हळदुवोच दिसता
टूण टूण उडटा
डरांव डरांव करता
सांग रे बाबू, सांग गो बाये
असो हो कोण?

(बेबो)

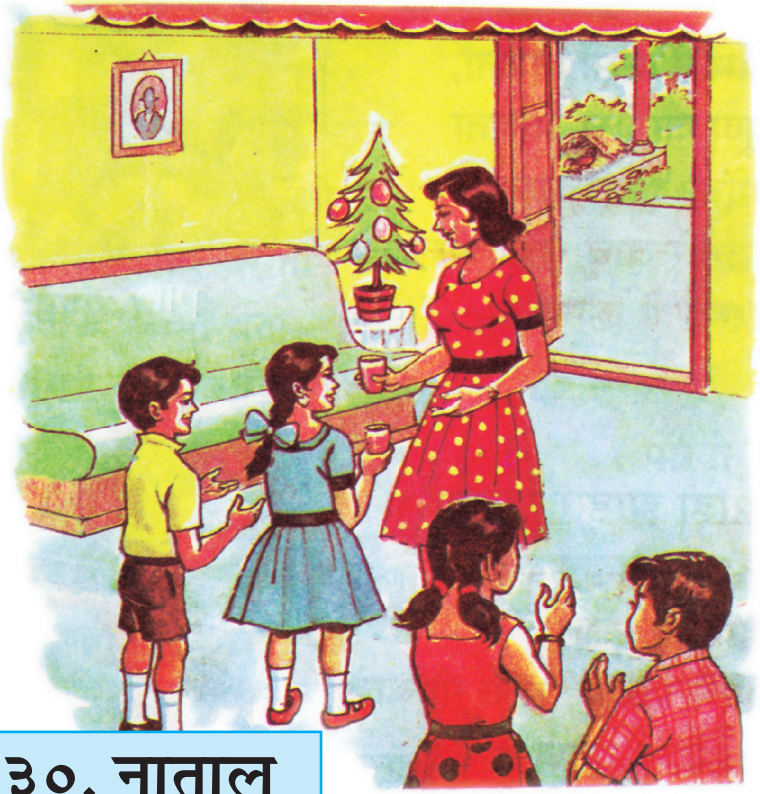
४५

३०. नाताल

आयज नाताल.
खोशयेचो दीस, उमेदिचो दीस.
पवन यो, रतन यो.
उदय यो, हसन यो.
मांय, सरबत हाड.
तुमी सरबत पियात.

४६

३०. नाताल

आयज नाताल.
खोशयेचो दीस, उमेदिचो दीस.
पवन यो, रतन यो.
उदय यो, हसन यो.
मांय, सरबत हाड.
तुमी सरबत पियात.

४६

इवन, उदयाक नेवरी दी.

पवनाक, रतनाक, आनी हसनाकूय एक एक नेवरी दी.
हो पळयात!

सालून धाकटुलो गोठो केला.

बाळक जेजूक तणार दवरला.

वयर पळयात.

कागदाचे दिवे. कोनशाक सोबीत झाड.

ताचेर सोबीत खेळणी.

तुमी आमगेर रावात.

आयज नाताल. आयज आमी खोस मनोवया.

उदय

झाड

दिवे

आमी

धाकटुलो

सालून

नेवरी

हो

पवनाक

४७

इवन, उदयाक नेवरी दी.

पवनाक, रतनाक, आनी हसनाकूय एक एक नेवरी दी.
हो पळयात!

सालून धाकटुलो गोठो केला.

बाळक जेजूक तणार दवरला.

वयर पळयात.

कागदाचे दिवे. कोनशाक सोबीत झाड.

ताचेर सोबीत खेळणी.

तुमी आमगेर रावात.

आयज नाताल. आयज आमी खोस मनोवया.

उदय

झाड

दिवे

आमी

धाकटुलो

सालून

नेवरी

हो

पवनाक

४७

३१. आपालिपा

आयज आयतार. आयज सुटी.
रितीन, नितीन, खतीब, नझरीन
येयात, आपालिपा खेळात.
खतीब, तुजे दोळे बंद कर. हांगाच राव.
आमी पयस वतात आनी लिपतात.
नितीन, मेजापोंदा लीप.
रितीन, दाराकुशीक लीप.
नझरीन, कोनशाक लीप.
शू, आवाज नाका. वोगीच रावात.
कुटूऽऽरी
खतीब दोळे उगते करता.
हेवटेन तेवटेन पळयता.
हळूच येता. सोदता.
मेजापोंदा पळयता.
नितीन हालता तो दिसता.
खतीब ताका धरता.
अशे आमी खेळटात.
आमोरेर घरा वतात.

३१. आपालिपा

आयज आयतार. आयज सुटी.
रितीन, नितीन, खतीब, नझरीन
येयात, आपालिपा खेळात.
खतीब, तुजे दोळे बंद कर. हांगाच राव.
आमी पयस वतात आनी लिपतात.
नितीन, मेजापोंदा लीप.
रितीन, दाराकुशीक लीप.
नझरीन, कोनशाक लीप.
शू, आवाज नाका. वोगीच रावात.
कुटूऽऽरी
खतीब दोळे उगते करता.
हेवटेन तेवटेन पळयता.
हळूच येता. सोदता.
मेजापोंदा पळयता.
नितीन हालता तो दिसता.
खतीब ताका धरता.
अशे आमी खेळटात.
आमोरेर घरा वतात.

